

Ts-FNAB (3990)

Indikaatiot Tutkimusta käytetään tavallisesti pahanlaatuisten kasvainten toteamiseen sekä poissulkemiseen sekä myös esim tulehduksellisten tilojen selvittelyyn. Yleisimmin punktiokohteina ovat imusolmuke, kilpirauhanen ja sylkirauhanen. Hyvä tutkimuspyyntö on edellytys luotettavalle tulkinnaalle. - Pyyntöön on ehdottomasti merkittävä näytteenottopaikka tarkasti. - Lisäksi hyvässä läheteessä kerrotaan keskeiset tiedot esitiedoista, kliinisistä löydöksistä, mahdollisista kohde-elimeen vaikuttavista hoidoista sekä klinikon kysymyksenasettelu.

Näyte Yksi tutkimuspyyntö voi sisältää useampi punktaatteja, jos niillä etsitään ratkaisua samaan ongelmaan. Esim samasta kainalosta voi ottaa useamman näytteen samalle läheteelle.

HUOM! parillisten elinten eri puolet aina omilla läheteillä (oikea ja vasen erikseen). Eri elimistä otetut näytteet aina omille läheteillä.

Näyte otetaan kohde-elimestä ruiskuun ja ruiskun sisältö siirretään 50% alkoholiin. Alkoholia tulee olla vähintään sama tilavuus kuin näytettä. Ruisku tulee huuhdella huolellisesti näyteastian alkoholilla vähintään 2-3 kertaa, jotta solut eivät jää ruiskuun.

Säilytys ja lähetys Näytepurkit tulee sulkea tiiviisti ja pakata huolellisesti, jotta ne eivät pääse matkalla vuotamaan. Ennen lähetystä purkit olisi suositeltavaa säilyttää jääkaapissa. Lähetys huoneenlämmössä.

Menetelmä Sytosentrifugointi, värjäys ja mikroskopointi. Runsaasta näytteestä on mahdollista tehdä solublokki, josta voidaan tehdä immunovärjäyksiä.

Toimitusaika 5 arkipäivää Kiireellisenä pyydyt näytteet valmistuvat 2 päivän kuluessa siitä, kun näytteet on saatu laboratorioon. Jos on tehty solublokki ja siitä tehdään immunovärjäyksiä, niiden tekeminen kestää aina useampia työpäiviä.

Tulkinta Näytteestä annetaan lausunto ja siihen liitetään SNOMED muotoinen diagnoosi. Kilpirauhasen näytteeseen liitetään Bethesda muotoinen luokitus. Kasvaimissa pyritään arvioimaan kasvaimen lähtökohta ja antamaan myös arvio sen erilaistumisasteesta.

Virhelähteet:

Ihonalaisen muutosten ja pehmytkudosten kasvainten diagnostiikassa ohutneulanäyte ei ole aina luotettavasti tulkittavissa. Esim rasvaisissa kasvaimissa rasva liukenee alkoholiin ja solumäärä jää niukaksi. Yleisestikin muuntuneiden solujen määrä jää usein liian vähäiseksi luotettavaan diagnostiikkaan.

Solublokista tehtävät immunovärjäykset eivät aina toimi optimaalisesti, sillä ensiksi tehty alkoholifiksaatio voi vaikuttaa vasta-aineiden toimivuuteen.

Konsultointi Patologian laboratorio 09 228800